

Opravična št.:

Up-1044/16

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2017:Up.1044.16

Akt:

Sklep Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I Ks 24169/2016

Izrek:

Sklep Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I Ks 24169/2016 se razveljavi in zadeva se vrne Okrožnemu sodišču v Murski Soboti v novo odločanje.

Evidenčni stavek:

Namen ugovora zoper obtožbo je v tem, da posamezniku kot subjektu kazenskega postopka zagotovi sodni preizkus obtožnega akta državnega tožilca. Gre torej za sodno kontrolo nad aktom tožilca, ki pomeni oceno o tem, ali se bo kazenski postopek zoper posameznika lahko nadaljeval ali ne. Okrožno sodišče je kršilo pravico pritožnika do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave, ker je kot prepozna zavrglo pravočasen ugovor pritožnika zoper obtožni akt.

Geslo:

1.5.51.2.10 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Razveljavitev/odprava izpodbijanega akta in vrnitev v novo odločanje.

1.5.51.2.17 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Odločba senata.

5.3.13.2 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja „(19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31)“ - Dostop do sodišč.

1.5.51.2.4 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Začasno zadržanje izvršitve.

Pravna podlaga:

Člen 23.1, Ustava [URS]

Člen 59.3, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

⌘

Dokument v PDF obliki:

 [Up-1044-16_Odločba.pdf](#)

 [Up-1044-16_ZZ.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-1044/16-7

18. 1. 2017

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil Boštjan Lucu, Murska Sobota, ki ga zastopa Odvetniška družba Peternel, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji 18. januarja 2017

sklenil:

1. Ustavna pritožba zoper sklep Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I Ks 24169/2016 z dne 19. 10. 2016 se sprejme v obravnavo.

2. Odločanje o obtožnici Okrožnega državnega tožilstva v Murski Soboti št. Kt 11327/2016 z dne 9. 9. 2016 zoper Boštjana Luca zaradi kaznivega dejanja omogočanja uživanja prepovedanih drog po drugem v zvezi s prvim odstavkom 187. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 - uradno prečiščeno besedilo, 6/16 - popr., 54/15 in 38/16) se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži.

OBRAZLOŽITEV

1. Pritožnik izpodbija pravnomočen sklep, s katerim je Okrožno sodišče v Murski Soboti kot prepozna zavrglo ugovor pritožnikovega pooblaščenca zoper obtožnico. Ob upoštevanju 87. in 88. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14 - v nadaljevanju ZKP) je sodišče stališče o zavrženju ugovora zoper obtožnico oprlo na ugotovitev, da je bil ugovor vložen prepozno. Ob ugotovitvi, da je bila obtožnica obdolžencu vročena 3. 10. 2016, je sodišče štelo, da je rok za vložitev ugovora potekel 11. 10. 2016, zato naj bi bil ugovor, ki je bil po oceni sodišča poslan priporočeno po pošti 12. 10. 2016, vložen po poteku zakonsko določenega roka.

2. Pritožnik zatrjuje kršitve pravic iz 22. člena, prvega odstavka 23. člena, 25., 27. in 28. člena Ustave. Navaja, da mu je bila obtožnica vročena 3. 10. 2016. Glede na to, da ima po prvem odstavku 274. člena ZKP pravico, da v osmih dneh po njeni vročitvi poda ugovor, je po oceni pritožnika rok za vložitev ugovora iztekel 11. 10. 2016. Trdi, da je ugovor vložil pravočasno. Navaja, da je ugovor oddal s priporočeno pisemsko pošiljko 11. 10. 2016 ob 23.54 uri, kar naj bi bilo še vedno znotraj osem dnevnega roka, ki je začel teči naslednji dan po vročitvi. Upošteven datum naj bi bil torej datum, ko je bil ugovor priporočeno oddan na pošti, in ne datum, ko je sodišče ugovor prejelo. Sodišče naj bi namreč štelo, da je bila pošiljka oddana kot priporočena na pošti 12. 10. 2016, kar pa izkazano naj ne bi držalo. Pritožnik navaja, da iz verodostojnih listin, s katerimi se izkazuje oddaja oziroma sprejem priporočene pošiljke, izhaja, da je bil ugovor sodišču izročen 11. 10. 2016. Pojasnjuje, da je z vpogledom v spis ugotovil, da tudi žig na priporočeni pisemski ovojnici, ki se nahaja v kazenskem spisu in s katero je pritožnik sodišču izročil ugovor, evidentno nosi datum 11. 10. 2016. Da je ugovor pravočasen, naj bi izhajalo tudi iz uradnega zaznamka, ki ga je ob prejemu ugovora v kazenskem spisu naredila sodnica, ko je zapisala "ugovor pravočasen in dovoljen". S tem, ko naj bi sodišče, ki je odločalo o ugovoru, nepravilno ugotovilo, da je ta prepozen, naj bi kršilo pravico pritožnika do izjave iz 22. člena Ustave ter pravici do sodnega varstva in poštenega postopka iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Odločitev o zavrženju ugovora naj nadalje ne bi pomenila samo kršitve pravice do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave, temveč tudi njeno izvotlitev, saj naj sodišča zahtevi po instančnosti ne bi zadostila.

Pri oceni o utemeljenosti ustavne pritožbe se pritožnik sklicuje tudi na odločbo Ustavnega sodišča št. Up-1159/11 z dne 31. 5. 2012 (Uradni list RS, št. 53/12). Meni, da bi njegova ustavna pritožba postala brezpredmetna, če bi se kazenski postopek končal še pred odločitvijo Ustavnega sodišča o njegovi pritožbi. Tudi samó začasno zadržanje izpodbijanega akta na podlagi 58. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 - uradno prečiščeno besedilo in 109/12 - v nadaljevanju ZUstS) naj ne bi bilo dovolj, saj mu tudi morebitna razveljavitev izpodbijanega sklepa ne bi mogla več zagotoviti vzpostavitve prejšnjega položaja. Pritožnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj izpodbijani sklep razveljavi in naj do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži odločanje o obtožbi zoper njega.

3. Izpodbijani sklep, ki je bil sprejet v fazi preizkusa obtožnice, je procesne narave. Pritožnik izpodbijanega sklepa sodišča o zavrženju njegovega ugovora kot prepoznega kasneje v postopku ne bo mogel več izpodbijati z nobenim pravnim sredstvom. Procesne predpostavke za odločanje Ustavnega sodišča so s tem izpolnjene. Senat Ustavnega sodišča je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo (1. točka izreka). O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijanim sklepom kršene pritožnikove človekove pravice oziroma temeljne svoboščine.

4. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko po 58. členu ZUstS senat ali Ustavno sodišče na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. Sodišče je zavrglo ugovor pritožnikovega pooblaščenca kot prepozen. Sklep je z izpodbijano odločitvijo postal pravnomočen. V skladu z ustreznimi določbami ZKP se kazenski postopek zoper pritožnika nadaljuje. V primeru, da bi se kazenski postopek zoper pritožnika končal še pred odločitvijo Ustavnega sodišča o obravnavani ustavni pritožbi, bi ta postala brezpredmetna. Zato zgolj začasno zadržanje izpodbijanega sklepa v skladu z 58. členom ZUstS ne bi bilo dovolj, saj tudi morebitna kasnejša ugoditev ustavni pritožbi in razveljavitev izpodbijanega sklepa pritožniku ne bi mogla več zagotoviti vzpostavitve njegovega prejšnjega položaja (posledic, ki bi mu nastale s takšno odločitvijo sodišča, pa ne bi bilo mogoče več odpraviti). Zato je senat Ustavnega sodišča na tej podlagi odločil, da se odločanje o obtožbi Okrožnega državnega tožilstva v Murski Soboti št. Kt 11327/2016 z dne 9. 9. 2016 zoper Boštjana Luca zaradi kaznivega dejanja omogočanja uživanja prepovedanih drog po drugem v zvezi s prvim odstavkom 187. člena Kazenskega zakonika (KZ-1) do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži (2. točka izreka).

5. Senat Ustavnega sodišča je sklenil, da se bo zadeva obravnavala absolutno prednostno.

6. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena in 58. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka v zvezi s petim odstavkom 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednik senata dr. Ernest Petrič ter člana dr. Mitja Deisinger in dr. Jadranka Sovdat. Sklep je sprejel soglasno.

dr. Ernest Petrič
Predsednik senata

ODLOČBA

Senat Ustavnega sodišča je v postopku odločanja o ustavni pritožbi, ki jo je vložil Boštjan Lucu, Murska Sobota, ki ga zastopa Odvetniška družba Peternel, o. p., d. o. o., Ljubljana, na seji 7. marca 2017

odločil:

Sklep Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I Ks 24169/2016 se razveljavi in zadeva se vrne Okrožnemu sodišču v Murski Soboti v novo odločanje.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnik izpodbija pravnomočen sklep, s katerim je Okrožno sodišče v Murski Soboti kot prepozna zavrglo ugovor pritožnikovega pooblaščenca zoper obtožnico. Ob upoštevanju 87. in 88. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13 in 87/14 – v nadaljevanju ZKP) je sodišče stališče o zavrženju ugovora zoper obtožnico oprlo na ugotovitev, da je bil ugovor vložen prepozno. Ob ugotovitvi, da je bila obtožnica obdolžencu vročena 3. 10. 2016, je sodišče štelo, da je rok za vložitev ugovora potekel 11. 10. 2016, zato naj bi bil ugovor, ki je bil po oceni sodišča poslan priporočeno po pošti 12. 10. 2016, vložen po poteku zakonsko določenega roka.

2. Pritožnik zatrjuje kršitve pravic iz 22. člena, prvega odstavka 23. člena, 25., 27. in 28. člena Ustave. Navaja, da mu je bila obtožnica vročena 3. 10. 2016. Glede na to, da ima po prvem odstavku 274. člena ZKP pravico, da v osmih dneh po njeni vročitvi poda ugovor, se je po oceni pritožnika rok za vložitev ugovora iztekel 11. 10. 2016. Trdi, da je ugovor vložil pravočasno. Navaja, da je ugovor oddal s priporočeno pisemsko pošiljko 11. 10. 2016 ob 23.54 uri, kar naj bi bilo še vedno znotraj osem dnevnega roka, ki je začel teči naslednji dan po vročitvi. Upošteven datum naj bi bil torej datum, ko je bil ugovor priporočeno oddan na pošti, in ne datum, ko je sodišče ugovor prejelo. Sodišče naj bi namreč štelo, da je bila pošiljka oddana kot priporočena na pošti 12. 10. 2016, kar pa izkazuje naj ne bi držalo. Pritožnik navaja, da iz verodostojnih listin, s katerimi se izkazuje oddaja oziroma sprejem priporočene pošiljke, izhaja, da je bil ugovor sodišču izročen 11. 10. 2016. Pojasnjuje, da je z vpogledom v spis ugotovil, da tudi žig na priporočeni pisemski ovojnici, ki se nahaja v kazenskem spisu in s katero je pritožnik sodišču izročil ugovor, očitno nosi datum 11. 10. 2016. Da je ugovor pravočasen, naj bi izhajalo tudi iz uradnega zaznamka, ki ga je ob prejemu ugovora v kazenskem spisu naredila sodnica, ko je zapisala "ugovor pravočasen in dovoljen". S tem, ko naj bi sodišče, ki je odločalo o ugovoru, nepravilno ugotovilo, da je ta prepozen, naj bi kršilo pravico pritožnika do izjave iz 22. člena Ustave ter pravici do sodnega varstva in poštenega postopka iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Odločitev o zavrženju ugovora naj nadalje ne bi pomenila samo kršitve pravice do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave, temveč tudi njeno izvotlitev, saj naj sodišča zahtevi po instančnosti ne bi zadostila.

Pri oceni o utemeljenosti ustavne pritožbe se pritožnik sklicuje tudi na odločbo Ustavnega sodišča št. Up-1159/11 z dne 31. 5. 2012 (Uradni list RS, št. 53/12). Meni, da bi njegova ustavna pritožba postala brezpredmetna, če bi se kazenski postopek končal še pred odločitvijo Ustavnega sodišča o njegovi pritožbi. Tudi samó začasno zadržanje izpodbijanega akta na podlagi 58. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) naj ne bi bilo dovolj, saj mu tudi morebitna razveljavitev izpodbijanega sklepa ne bi mogla več zagotoviti vzpostavitve prejšnjega položaja. Pritožnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj izpodbijani sklep razveljavi in naj do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži odločanje o obtožbi zoper njega.

3. Ustavno sodišče je s sklepom senata št. Up-1044/16 z dne 18. 1. 2017 ustavno pritožbo sprejelo v obravnavo in do končne odločitve Ustavnega sodišča zadržalo odločanje o obtožbi zoper pritožnika. V skladu s prvim odstavkom 56. člena ZUstS je o sprejemu ustavne pritožbe obvestilo Okrožno sodišče v Murski Soboti.

4. Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi vpogledalo v spis Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I K 24169/2016.

B.

5. Ustavno sodišče je na podlagi dokazil, ki jih je ustavni pritožbi priložil pritožnik, in na podlagi listin iz vpogledanega spisa Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I K 24169/2016 ugotovilo naslednje: obtožnica Okrožnega državnega tožilstva v Murski Soboti št. Kt 11327/2016 z dne 9. 9. 2016 je bila pritožniku vročena 3. 10. 2016; osemdnevni rok iz prvega odstavka 274. člena ZKP za vložitev ugovora zoper obtožnico se je iztekel 11. 10. 2016; kot izhaja iz dokazil, ki jih je priložil pritožnik, je pritožnik po svojem pooblaščenca ugovor zoper obtožnico oddal s priporočeno pošto pošiljko 11. 10. 2016 ob 23.54 uri na Bencinskem servisu Dunajska 130, Ljubljana, družbe Petrol, d. d., Ljubljana. Tudi pri vpogledu v kazenski spis Okrožnega sodišča v Murski Soboti št. I K 24169/2016 (oddajna ovojnica) je razvidno, da je bila pošiljka oddana 11. 10. 2016 na bencinskem servisu družbe Petrol; iz dohodne štampiljke sprejemne pisarne Okrožnega sodišča v Murski Soboti izhaja, da je bil datum priporočene pošiljke 12. 10. 2016, neposredno prejeta pa 13. 10. 2016; iz hrbtni strani listovne številke 1417 spisa Okrožnega sodišča v Murski Soboti je iz besedila, zapisanega pod odredbo sodnice, mogoče razbrati, da je sodnica štela, da je ugovor pravočasen in dovoljen, in je odredila, komu ga je treba vročiti v odgovor in komu odstopiti v odločanje.

6. V postopku ugovora zoper obtožbo sodišče odloča o tem, ali so izpolnjeni pogoji za vodenje kazenskega postopka zoper posameznika na podlagi vloženega obtožnega akta državnega tožilca. Namen postopka ugovora zoper obtožbo je v tem, da posamezniku kot subjektu kazenskega postopka zagotovi sodni preizkus obtožnega akta državnega tožilca in s tem pravico iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Gre torej za sodno kontrolo nad aktom tožilca, ki pomeni oceno o tem, ali se bo kazenski postopek zoper posameznika začel oziroma nadaljeval. Pravica do sodnega varstva zagotavlja, da bo o pravnem sredstvu, s katerim je to sproženo, vsebinsko odločeno.

7. Po drugem odstavku 87. člena ZKP velja izjava, če je vezana na rok, za pravočasno, če se tistemu, ki jo je upravičen sprejeti, izroči še pred potekom roka. Tretji odstavek 87. člena ZKP

med drugim določa, da velja dan oddaje na pošto za dan izročitve izjave tistemu, kateremu je poslana, če se izjava pošlje po pošti priporočeno. Po prvem odstavku 88. člena ZKP se roki računajo v urah, dnevih, mesecih in letih. Na podlagi drugega odstavka 88. člena ZKP se dan, ko je bila vročitev opravljena, ne šteje v rok, temveč se za začetek roka vzame prva naslednja ura oziroma prvi naslednji dan. Pri tem se za en dan šteje štiriindvajset ur.

8. Ustavno sodišče je že obravnavalo primer, kako je treba šteti rok, ko je vloga oddana na bencinskem servisu družbe Petrol. Bencinski servisi družbe Petrol, ki so navedeni na spletnih straneh družbe Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor, so kontaktne točke, na katerih se lahko oddajajo priporočene pošiljke in za katere veljajo enaka pravila kot za pošto.^[1]

9. Iz ugotovitev, navedenih v 5. točki obrazložitve te odločbe in v 7. točki navedenih procesnih določb o štetju roka, izhaja, da je treba tretji odstavek 87. člena ZKP razlagati tako, da dan oddaje priporočene poštne pošiljke na bencinskem servisu družbe Petrol, ki je kontaktna točka, šteje za dan izročitve vloge sodišču. Glede na to je očitno, da je sodišče z izpodbijanim sklepom nedopustno zavrglo ugovor, ki ga je pritožnik vložil pravočasno. S tem je Okrožno sodišče v Murski Soboti pritožniku kršilo njegovo pravico do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Pritožnika je prikrajšalo za vsebinsko odločitev o ugovoru zoper obtožnico, kar mu zagotavlja pravica iz prvega odstavka 23. člena Ustave. Ker je Ustavno sodišče o enakem ustavnopravnem primeru že odločilo in ustavni pritožbi ugodilo, gre za primer iz tretjega odstavka 59. člena ZUstS. Senat Ustavnega sodišča je zaradi ugotovljene kršitve pravice do sodnega varstva iz prvega odstavka 23. člena Ustave izpodbijani sklep Okrožnega sodišča v Murski Soboti razveljavil in vrnil zadevo temu sodišču v novo odločanje. V novem odločanju bo moralo Okrožno sodišče v Murski Soboti upoštevati stališče iz te odločbe in ob izpolnjenosti vseh drugih procesnih predpostavk ugovor vsebinsko obravnavati.

C.

10. Senat Ustavnega sodišča je sprejel to odločbo na podlagi tretjega odstavka 59. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka v zvezi s petim odstavkom 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednik senata dr. Ernest Petrič ter člana dr. Mitja Deisinger in dr. Jadranka Sovdat. Odločbo je sprejel soglasno.

dr. Ernest Petrič
Predsednik senata

[1] Glej 8. točko obrazložitve odločbe Ustavnega sodišča št. Up-209/14 z dne 9. 7. 2015. V obravnavani zadevi je šlo sicer za vprašanje upoštevanja revizije v pravnem postopku. Ustavno sodišče je ugotovilo kršitev pravice do izjave iz 22. člena Ustave, ker Vrhovno sodišče ni upoštevalo pravočasne dopolnitve revizije.

Vrsta zadeve:
ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Boštjan Lucu, Murska Sobota

Datum vloge:

15. 12. 2016

Datum odločitve:

7. 3. 2017

Vrsta odločitve:

odločba

Vrsta rešitve:

razveljavitev ali odprava

Objava:

Dokument:

US31112